

Додаток 1
до рішення Марганецької міської ради
від «   » _____ 2023 р.
№ _____/_____

**ЦІЛЬОВА КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ
МАРГАНЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2024 – 2026 РОКИ**

**I. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання
шляхом розроблення і виконання Програми**

Цільова комплексна програма розвитку культури Марганецької міської територіальної громади на 2023 – 2024 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2016 року № 119-р «Про схвалення Довгострокової стратегії розвитку української культури – стратегії реформ» та державних соціальних стандартів і нормативів у сфері культури, визначених Законом України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», постановами Кабінету Міністрів України № 1775 від 12 листопада 1998 року «Про нормативи забезпечення населення клубними закладами» та № 72 від 06 лютого 2019 року «Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні».

Сфера культури є показником реалізації прав людини, зокрема таких, як право на ідентичність, національну пам'ять, почуття власної гідності та соціальної злагоди. Культура заохочує до найрізноманітніших форм творчого самовираження народу, вивчає та зберігає українські традиції, що сприяє національно-патріотичному вихованню молоді, спонукає до вивчення історії країни, формує критичний світогляд громадян, побудований на загальнолюдських та національних цінностях. Все це загалом сприяє активній участі громадськості в побудові сучасного незалежного та демократичного суспільства, розвитку інновацій та економіки. Доступність до культурних надбань і культурних ресурсів є важливою умовою для соціального та духовного розвитку суспільства, реалізації його творчого потенціалу.

Закони України «Про культуру», «Про охорону культурної спадщини», «Про музеї та музейну справу», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про народні художні промисли», «Про охорону археологічної спадщини», «Про позашкільну освіту» надають права громадянам на доступ до культурних цінностей та культурних благ, на збереження і розвиток своєї культурної самобутності, на свободу творчості, здобуття культурно-мистецької освіти, вивчення історії та рідної мови.

Аналіз соціально-культурної ситуації в Марганецькій громаді, в існуючих умовах сьогодення, свідчить про необхідність збереження мережі установ культури і мистецтва, забезпечення підтримки діяльності професійних та

аматорських колективів, творчих особистостей, як носіїв культурного надбання регіону.

У Марганецькій міській територіальній громаді збережена базова мережа закладів культури, завдяки бюджетному фінансуванню, в частині захищених статей: «оплата праці та комунальні послуги». Але, на сьогоднішній день, морально і фізично застаріла матеріально-технічна база закладів культури. Будівлі і приміщення більшості закладів культури потребують капітальних ремонтів. Через пошкодження, спричинених військовими діями, сільські клубні та бібліотечні заклади – знаходяться в аварійному стані. Крім цього пошкоджені пам'ятки архітектури місцевого значення, які є об'єктами культурної спадщини та охороняються законодавством. Також є потреба в оновленні обладнання: музичних інструментів, технічних засобів та т. іншого, які не відповідають сучасним вимогам організації діяльності закладів культури.

Враховуючи вимоги законодавства України щодо завершення декомунізації та деколонізації, подолання наслідків пропаганди тоталітаризму, русифікації – виникла гостра потреба в оновленні бібліотечних фондів, створенні додаткових читацьких комп'ютерних місць в бібліотеках, виділенні коштів на передплату періодичних видань та збільшення кількості україномовних видань, удосконалення, актуалізацію музейних програм та проєктів.

Виконання Закону України «Про охорону культурної спадщини», вимагає проведення охоронних заходів на пам'ятках культури місцевого значення, розташованих на території громади. Зокрема: паспортизацію об'єктів культурної спадщини, визначення охоронних меж об'єктів КС, укладання охоронних договорів, оснащення пам'яток табличками вказівниками, організацію специфічних реставраційних робіт.

Проблеми розвитку культури, неможливо розв'язати тільки засобами територіального чи галузевого управління, для цього необхідна програмна підтримка та комплексний підхід, координація діяльності закладів культури, взаємодія з органами місцевого самоврядування та міжгалузева співпраця. Разом з тим, необхідність в осучасненні та оптимізації сфери культури потребує фінансової підтримки закладів культури, які є основними центрами розвитку культури в громаді.

Одним із інструментів розв'язання зазначених проблеми є шлях розроблення і виконання програмних заходів, відповідно до законодавчих та нормативних актів, які визначають правові, організаційні та фінансові засади функціонування системи культури, регламентують соціальні відносини у галузі культури, зокрема у сфері естетичного виховання підростаючого покоління та духовного розвитку суспільства загалом.

Впровадження Цільової комплексної програми розвитку культури Марганецької міської територіальної громади на 2024 – 2026 роки має забезпечити виконання державних соціальних гарантій, дозволить системно вирішувати проблеми галузі культури, що в свою чергу сприятиме подоланню наслідків військової агресії, позитивно впливатиме на процеси реабілітації

загального психологічного стану громадян, забезпечить відновлення повноцінної життєдіяльності громади.

II. Мета Програми

Метою Програми є реалізація в Марганецькій громаді державної політики розвитку галузі культури; збереження, відновлення і розвиток культурного надбання, як ресурсу теперішніх і майбутніх поколінь; формування в громаді соціально-культурного суспільства європейського рівня; створення умов для творчої активності громадян; збереження безцінної культурної спадщини; виявлення, фіксації, відродження, збереження та популяризації елементів нематеріальної культурної спадщини міста, відповідно Конвенції ЮНЕСКО; задоволення інтелектуальних та духовних потреб населення, сприяння якісній професійній мистецькій освіті талановитої молоді; підтримка творчих колективів з обміну мистецькими набутками; національно-патріотичне виховання дітей та молоді, шляхом реалізації освітніх культурно-мистецьких заходів.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Програма регламентує основні завдання розвитку культури в громаді; визначає прийоми вдосконалення форм і методів проведення заходів, присвяченим державним та місцевим святам; забезпечує реалізацію єдиної політики в сфері організації тематичних заходів, концертів, фестивалів, театралізованих свят, виявлення талантів; сприяє подальшому розвитку української культури, традиційної місцевої самобутності українського народу та національних меншин, які населяють місто; сприяє відродженню, збереженню і розвитку народних художніх промислів, розвитку народної творчості та популяризації національних звичаїв і обрядів; дозволяє зберегти, відновити та розвивати інфраструктуру культури, а також створити умови для розвитку туристичної сфери.

Основні завдання Програми спрямовані на розв'язання проблем розвитку галузі культури:

- оптимізацію і модернізацію культурної інфраструктури, згідно вимог державних соціальних стандартів та соціальних гарантій;
- проведення аналізу існуючої мережі закладів культури та планування оновленої мережі, відповідно до потреб громади у якісних, доступних і сучасних культурних послугах, сприятиме створенню багатофункціональних центрів надання культурних послуг;
- створення умов для доступності культурних послуг, зокрема забезпечення безбар'єрного простору для людей з інвалідністю;
- збереження кадрового потенціалу закладів культури та сфери культурної спадщини, залучення молодих кадрів, підвищення кваліфікації працівників галузі культури;

- створення сприятливих умов для навчання дітей та юнацтва, підготовки майбутніх митців, забезпечення їх участі та участі творчих колективів в престижних конкурсах, фестивалях, виставках;
- проведення масових, концертних, наукових і культурологічних заходів національно-патріотичного спрямування, збільшення кількості відвідувачів культурно-мистецьких заходів;
- приведення мережі бібліотек та їх інформаційного простору у відповідність до сучасних запитів читачів, згідно вимог державної мовної політики, безбар'єрності та доступу до інформації;
- створення сприятливих умов для функціонування української мови, як основної мови спілкування і споживання інформації;
- завершення процесів декомунізації, деколонізації та подолання наслідків тоталітаризму та русифікації;
- забезпечення виконання комплексу заходів з охорони культурної спадщини: захист, збереження та популяризація пам'яток культури;
- популяризація місцевої самобутньої культури, як нематеріальної спадщини, відзначення та визнання суспільством талановитих земляків, митців та творчо обдарованої молоді;
- сприяння розвитку туристичної сфери та створенню туристичних магнітів на території громади;
- забезпечення діяльності комунальних закладів культури оновлення їх матеріально-технічної бази, сприяння їх співпраці із закладами культури інших форм власності;
- відновлення будівель закладів культури, постраждалих внаслідок військових дій, проведення капітальних ремонтів сільських клубних закладів.

Перелік завдань і заходів Програми викладено в додатку 2 до додатку проєкту рішення.

Виконавцями Програми визначені: відділ молоді, культури та спорту Марганецької міської ради, управління освіти, заклади культури: КЗ «Школа мистецтв Марганецької міської ради», КЗ «Публічна бібліотека» Марганецької міської ради Нікопольського району Дніпропетровської області, клуб «Дніпро», Марганецький міський краєзнавчий музей, Новокиївський сільський будинок культури та Добронадіївський сільський клуб, заклади позашкільної освіти та інші.

IV. Напрямки діяльності Програми

1. Збереження культурної спадщини
2. Розвиток та підтримка музейної діяльності
3. Підтримка театральної діяльності. Популяризація театрального мистецтва
4. Удосконалення бібліотечної справи та розвиток читання
5. Підтримка та розвиток мережі закладів культури
6. Проведення культурно-масових та видовищних заходів
7. Розвиток місцевих народних художніх промислів. Реалізація історико-культурних проєктів

8. Розвиток та вдосконалення туристичної сфери та туристично-інформаційної інфраструктури
9. Забезпечення функціонування мережі закладів культури. Створення комфортних умов для отримувачів послуг та відвідувачів закладів культури
10. Керівництво і управління в галузі «Культура», удосконалення культурного маркетингу та менеджменту

V. Строки виконання Програми

Початок реалізації Програми: 01 січня 2024 року,
закінчення: 31 грудня 2026 року.

VI. Ресурсне забезпечення Програми

Фінансування Програми здійснюється, переважно, за рахунок місцевого бюджету, а також державного, обласного бюджетів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством, відповідно до Бюджетного кодексу України. Орієнтовні обсяги та джерела фінансування Програми наведено у додатку 2 до рішення «Перелік завдань і заходів Цільової комплексної програми розвитку культури Марганецької міської територіальної громади на 2024-2026 роки».

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію роботи щодо виконання Програми здійснює відділ молоді, культури та спорту Марганецької міської ради, контроль здійснюють: заступник міського голови за напрямком діяльності та постійна депутатська комісія з питань освіти, культури, спорту та молодіжної політики.

Виконавці Програми щокварталу надають відділу молоді, культури та спорту Марганецької міської ради інформацію про виконання завдань і заходів Програми, для моніторингу, аналізу та узагальнення.

Відділ молоді, культури та спорту Марганецької міської ради щороку здійснює оцінку результатів виконання Програми, звітує про виконання Програми на засіданні виконавчого комітету Марганецької міської ради та оприлюднює зазначену інформацію на офіційному сайті Марганецької міської ради. За результатами оцінки роботи, основні напрями і заходи Програми можуть коригуватися в період її дії.

VIII. Очікувані кінцеві результати виконання Програми

Виконання Програми протягом 2024 – 2026 років забезпечить:

- ✓ збереження та популяризацію пам'яток культури, які розташовані на території Марганецької громади, та визнані об'єктами культурної спадщини України місцевого значення;
- ✓ задоволення творчих потреб громадян, розвиток національно-патріотичних почуттів, естетичне виховання та збагачення духовного потенціалу, завдяки залученню жителів громади до масових, концертних, наукових і культурологічних заходів;
- ✓ створення сучасних творчих продуктів, нових мистецьких проєктів та їх реалізація у громаді;
- ✓ підвищення професіоналізму міських творчих колективів, шляхом організації їх гастрольної діяльності, участі у міжнародних, національних та обласних, регіональних мистецьких конкурсах, фестивалях;
- ✓ стимулювання діяльності молодих талантів та їх визнання суспільством
- ✓ збереження базової мережі закладів культури, їх підтримку в зміцненні матеріально-технічної бази, з поступовою їх модернізацією і оновленням;
- ✓ підвищення якості та розширення переліку надання платних послуг закладами культури;
- ✓ побудова безбар'єрного простору та підвищення доступності послуг закладів культури для людей з інвалідністю;
- ✓ осучаснення роботи бібліотек, удосконалення технічного та програмного формування довідкової бази, забезпечення мережевого доступу для читачів, оновлення бібліотечних фондів, популяризація світових літературних видань та новітніх творів, що сприятиме розвитку читання;
- ✓ створення умов для ефективної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників сфери культури;
- ✓ захист, збереження, актуалізація та популяризація нематеріальної історико-культурної спадщини;
- ✓ розвиток місцевої туристичної галузі.

Показники оцінки ефективності виконання Програми наведено в додатку 3 до рішення «Паспорт Цільової комплексної програми розвитку культури Марганецької міської територіальної громади на 2024-2026 роки».

Заступник міського голови

Леся ДУПЛІЙ

Начальник відділу
молоді, культури та спорту

Оксана БОНДАРЕНКО